GİDER VE AMORTİSMAN · 5 KASIM 2026

Hangi harcamalar gider yazılır, hangileri yazılmaz?

Aytaç Yavuzel · Yavuzel Mali Müşavirlik

Gider yazmanın üç şartı var: işle ilgili, belgeli ve o yıla ait olmak. Kira, yemek, yakıt, bağış ve cezalarda ne yazılır, ne yazılmaz; rakamlı örnekle.

Müşterilerimizden en sık duyduğum soru şu: "Bunu gider yazabilir miyiz?" Cevap çoğu zaman harcamanın kendisinde değil, üç sorunun cevabındadır: Bu harcama işiniz için mi yapıldı? Elinizde işletme adına alınmış bir belge var mı? Bu harcama gerçekten bu yıla mı ait?

Üçüne de "evet" diyorsanız gider yazılır. Birine "hayır" diyorsanız ya hiç yazılmaz ya da deftere girse bile beyannamede kârınıza geri eklenir.

Üç şart

İşle ilgili olmalı. Kanun, ticari kazancı elde etmek ve sürdürmek için yapılan harcamaları gider sayar. Dükkânın kirası işle ilgilidir; evinizin kirası değildir. Harcamanın büyüklüğü de işinizle orantılı olmalıdır.

Belgeli olmalı. Defterdeki her kayıt bir belgeye dayanmak zorundadır: fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası, kira sözleşmesi ve ödeme dekontu gibi. Belge işletmenizin adına düzenlenmiş olmalıdır. Belge yoksa harcama ne kadar gerçek olursa olsun gider yazılmaz.

O yıla ait olmalı. Gider, ait olduğu dönemin kazancından düşülür. Aralık 2026'da 2027'nin kirasını peşin öderseniz bu kira 2027'nin gideridir; 2026'nın kârını azaltmak için öne çekilemez.

Sık sorulan kalemler

Harcama	Gider yazılır	Gider yazılmaz
Kira	İşyerinin kirası	Oturduğunuz evin kirası
Elektrik, su, doğalgaz	İşyerinin faturaları	Evinizin faturaları
Telefon, internet	İşletme adına, işte kullanılan hat	Eşinizin, çocuğunuzun hattı
Yemek	İşyerinde çalışanlara verilen yemek; iş seyahatinde yemek ve konaklama; müşteri ağırlama	Sizin ve ailenizin günlük yemeği

Yakıt	İşletmeye kayıtlı ya da kiralanmış, işte kullanılan taşıtın yakıtı	Aile aracının yakıtı
Eğitim	Çalışanlarınızın ve işinizle ilgili kurs, seminer	Çocuğunuzun okul taksiti

Evden çalışıyorsanız tablo değişir. Serbest meslek erbabı evinin bir bölümünü işyeri olarak kullanıyorsa evin kirasının tamamını, ısıtma ve aydınlatma gibi giderlerin yarısını gider yazabilir. Ticari kazançta kanunda böyle bir oran yok; idare, ev aynı zamanda işyeri olarak kullanılıyor ve işle ilgisi ispatlanıyorsa giderin işe düşen payının yazılabileceğini kabul ediyor.

Yemekte ölçüyü kaçırmayın. Müşteriyle iş yemeği gider olur; her akşamki aile yemeğini "müşteri ağırlama" diye yazmak incelemede ilk göze batan kalemdir.

Taşıtta bir sınır daha var: binek otomobilde giderlerin en fazla %70'i yazılabilir; ayrıntısı ayrı bir yazının konusu. Değeri 12.000 TL'yi aşan demirbaşlar da tek seferde gider yazılmaz, amortismanla yıllara yayılır; onu da ayrıca anlatacağım.

Gider değil ama indirim: eğitim, sağlık ve bağış

Çocuğunuzun okul taksiti işletmenin gideri değildir. Ama şahıs işletmesi sahibiyseniz kendinizin, eşinizin ve küçük çocuklarınızın Türkiye'de yaptığı, belgeli eğitim ve sağlık harcamalarını yıllık beyannamede, beyan ettiğiniz gelirin %10'unu aşmamak üzere gelirden düşebilirsiniz.

Bağış da böyledir. Kamu idarelerine, belediyelere, köylere, kamu yararına çalışan derneklere ve vergi muafiyeti tanınmış vakıflara makbuz karşılığı yaptığınız bağışlar, beyan ettiğiniz gelirin %5'ine kadar (kalkınmada öncelikli yörelerde %10) indirilir. Şirketlerde sınır kurum kazancının %5'idir. Makbuzu olmayan ya da bu kuruluşlar dışındakilere yapılan bağış indirilmez.

Ceza ve gecikme zammı hiçbir zaman gider olmaz

Trafik cezası, SGK'nın ya da vergi dairesinin kestiği para cezası, vergi ziyaı cezası, geç ödenen vergi için ödenen gecikme zammı ve gecikme faizi gider yazılmaz. Gelir vergisi ve kurumlar vergisinin kendisi de gider değildir.

Bunlar defterinize kaydedilir ama beyannamede kârınıza geri eklenir; bizim dilimizde adı "kanunen kabul edilmeyen gider"dir. Yani 5.000 TL'lik bir trafik cezasının vergiye hiçbir faydası yoktur; 5.000 TL'nin tamamı cebinizden çıkar.

Rakamla bir örnek

Şahıs işletmesi olan bir esnaf düşünelim. 2026 yılında vergiye esas kazancı, aşağıdaki faturalar

düşülmeden önce 960.000 TL olsun. İşyerinin yıllık elektrik, su ve telefon faturaları toplam 60.000 TL (KDV hariç) tutuyor.

2026 tarifesinde 400.000 TL ile 1.000.000 TL arasındaki kazanç %27 dilimindedir.

- Faturalar gider yazılmazsa: 960.000 TL kazanç için gelir vergisi 70.500 + (560.000 × %27) = 221.700 TL.
- Faturalar gider yazılırsa: 900.000 TL kazanç için gelir vergisi 70.500 + (500.000 × %27) = 205.500 TL.

Fark 16.200 TL. Belgesini saklayıp doğru kaydettiğiniz 60.000 TL'lik fatura size 16.200 TL daha az vergi olarak döner. Aynı harcama bir şirkette olsaydı, %25 kurumlar vergisiyle fark 15.000 TL olurdu. (Hesaplarda yuvarlama yoktur.)

Şimdi tersini düşünün: Aynı 60.000 TL işyerinin değil evinizin faturaları olsun ve siz bunları işletmenin gideri diye yazmış olun. O yıl 16.200 TL az vergi ödersiniz. Ama incelemede gider reddedilirse:

- 16.200 TL eksik vergi geri istenir,
- üzerine 16.200 TL vergi ziyaı cezası kesilir (eksik verginin bir katı),
- verginin ödenmesi gereken tarihten itibaren gecikme faizi işler,
- bu faturalarda indirdiğiniz KDV de reddedilir; onun için de ayrıca vergi ve ceza çıkar.

Yani 16.200 TL'lik "kazanç", 32.400 TL artı faiz olarak geri ödenir. İhbarnameden sonra 30 gün içinde başvurup vadesinde öder ve dava açmazsanız cezanın yarısı indirilir; bu durumda da 24.300 TL artı faiz ödersiniz. Belge sahte ya da gerçeği yansıtmıyorsa vergi ziyaı cezası üç kat uygulanır.

Benim önerim

Harcamayı yapmadan önce kendinize şunu sorun: "Bu harcamayı bir müfettişe, işimle ilişkisini anlatarak gösterebilir miyim?" Gösterebiliyorsanız belgesini işletme adına alın ve saklayın. Gösteremiyorsanız o harcama şahsidir; kendi cebinizden yapın.

Gider yazmak kanunun size tanıdığı bir hak. Belgeli ve işle ilgili her kuruşu yazın, şahsi tek kalemi yazmayın.

Dayanaklar

Gelir Vergisi Kanunu (md. 40, 41, 68, 89, 90, 103)

Seri No: 332 Gelir Vergisi Genel Tebliği

Kurumlar Vergisi Kanunu (md. 10, 11, 32)

Vergi Usul Kanunu (md. 112, 227, 313, 344, 376)

588 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Katma Değer Vergisi Kanunu (md. 30)

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

Bu yazı genel bilgilendirme amaçlıdır; somut durumunuz için mesleki değerlendirme yerine geçmez.